

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM ZAPEWNIANIA JAKOŚCI Publicznej Szkoły Podstawowej w Murowie

Podstawa prawna:

1. *Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. (tekst ujednolicony – Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 z późn. zm.).*
2. *Rozporządzenie MENiS z dnia 23 kwietnia 2004 r. w sprawie szczegółowych zasad sprawowania nadzoru pedagogicznego... (Dz. U. Nr 89, poz. 845).*
3. *Zarządzenie nr 11 Opolskiego Kuratora Oświaty z dnia 05.10.2004 „Organizacja i tryb sprawowania nadzoru pedagogicznego” przez pracowników Kuratorium Oświaty w Opolu.*

I. Wewnętrzny system zapewniania jakości to zespół zorganizowanych, powiązanych ze sobą i spójnych działań podejmowanych przez dyrektora, nauczycieli i organy szkoły, mających na celu zapewnienie wysokiej jakości pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły.

II. Zakres mierzenia

1. Przedmiotem mierzenia są standardy oceny jakości pracy szkoły w obszarach określonych w załączniku do rozporządzenia MENiS, zadania wskazane przez KO oraz kategoria spraw wymagających zmian w wyniku obserwacji życia szkoły bądź potwierdzających sukces.

III. W wewnętrznym mierzeniu jakości pracy szkoły przyjęto następujące cele:

1. Nadrzędny:
Doskonalenie jakości pracy szkoły.
2. Szczegółowe:
 - zapewnienie stałego postępu wiedzy i umiejętności uczniów,
 - podnoszenie jakości pracy szkoły z ukierunkowaniem na rozwój ucznia,
 - rozwój zawodowy nauczyciela,
 - rozwój szkoły we wszystkich obszarach jej działania.
3. Powyższe cele są określone w oparciu o program szkoły, który stanowi stały punkt odniesienia do planu mierzenia jakości. Realizacja tych celów jest konsekwencją przy-
jętego, uchwałą rady pedagogicznej, programu rozwoju szkoły, jej wizji oraz misji i dotyczy:
 - ustalania procedur i narzędzi,
 - określania osób uczestniczących w procesie mierzenia jakości,
 - ustalania terminów i częstotliwości stosowania określonych procedur,
 - ustalania sposobów dokumentowania mierzenia jakości,
 - ustalania sposobów wykorzystania wyników mierzenia.

IV. Procedury mierzenia

1. Mierzenie jakości jest prowadzone z uwzględnieniem opinii nauczycieli, uczniów i rodziców, za pomocą procedur określonych w § 3 pkt 3 rozporządzenia MENiS oraz poprzez:
 - ankietowanie,
 - wywiady i rozmowy,

- obserwacje,
 - analizę dokumentów i prac uczniów,
 - pomiar dydaktyczny,
 - ocenę zespołową i samoocenę.
2. W miarę potrzeb korzysta się z metod i technik opisanych w literaturze przedmiotowej.

V. Kontrolowanie realizacji przez szkołę wymagań określonych w przepisach prawa.

1. Przestrzeganie przepisów prawa jest przedmiotem systematycznych badań i może dotyczyć wszystkich obszarów funkcjonowania szkoły, a w szczególności:
 - Statutu szkoły,
 - stosowania wewnątrzszkolnego systemu oceniania,
 - prowadzenia dokumentacji pedagogicznej,
 - realizacji podstawy programowej,
 - realizacji i ewaluacji programu wychowawczego i programu profilaktyki (w tym przestrzeganie praw ucznia i dziecka, upowszechnianie wiedzy o tych prawach),
 - kwalifikacji, zatrudniania i zwalniania nauczycieli,
 - bazy szkoły pod kątem wyposażenia i warunków bezpieczeństwa.
2. Przestrzeganie przepisów prawa stanowi także podstawę kryteriów oceny w procesie mierzenia jakości pracy szkoły w zakresie wybranych standardów na dany rok szkolny.

VI. Diagnozowanie i ocenianie stopnia spełniania przez szkołę standardów oceny pracy szkoły.

1. Diagnozowanie jest procesem realizowanym w ramach systematycznego monitorowania jakości pracy szkoły oraz przeprowadzania planowanego na dany rok szkolny mierzenia w zakresie wybranych standardów.
2. Diagnozowanie i ocenianie stopnia spełniania standardów jest przedmiotem obrad plenarnych rady pedagogicznej dwa razy w roku szkolnym (styczeń, czerwiec).
3. Obrady plenarne poprzedzone są:
 - przeprowadzaniem analiz i ocen w zakresie zadań realizowanych w półroczu, w wymiarze indywidualnym i zespołowym,
 - opracowaniem częściowych diagnoz i ocen dotyczących badanych obszarów,
 - przygotowaniem przez liderów zespołów syntetycznej informacji dotyczącej stopnia spełniania standardów.
4. Szczegółowy program działań związanych z podsumowaniem półrocznej i rocznej pracy ustala dyrektor szkoły, w każdym roku (w porozumieniu z radą pedagogiczną) i przekazuje zainteresowanym na jeden miesiąc przed posiedzeniem plenarnym (rada analityczna).
5. Wnioski z narady podsumowującej stanowią podstawę do opracowywania bądź modyfikowania programu rozwoju szkoły. Znajdują się w księdze protokołów rady pedagogicznej.

VII. Diagnozowanie osiągnięć edukacyjnych uczniów.

1. Diagnozowanie osiągnięć edukacyjnych uczniów prowadzone jest w szkole w ramach:
 - opracowanych przez nauczycieli PSO, zgodnych z wewnątrzszkolnym systemem oceniania,
 - wewnątrzszkolnych diagnoz osiągnięć (testy dyrektora i zespołów nauczycieli),
 - analizy wyników klasyfikacji i promocji,
 - analizy wyników sprawdzianu,
 - samodzielnie dokonywanych przez nauczycieli sprawdzianów wiedzy i umiejętności,

- analizy wyników konkursów i olimpiad przedmiotowych.
- 2. Podsumowania i oceny osiągnięć edukacyjnych dokonuje się dwa razy w roku szkolnym na klasyfikacyjnych posiedzeniach rady pedagogicznej (styczeń, czerwiec).
- 3. Wnioski dotyczące wyników diagnozowania zawarte są w protokółarzu rady pedagogicznej i wykorzystywane do modyfikacji procesu edukacyjnego.

VIII. Monitorowanie.

1. Monitorowanie prowadzone jest w sposób stały i okresowy.
2. Monitoringiem stałym objęte są następujące wskaźniki:
 - I. 1. 4. Realizacja zadań programu rozwoju szkoły jest poddawana bieżącej i końcowej ocenie.
 - I. 2. 2. W szkole analizuje się potrzeby i oczekiwania uczniów, rodziców i nauczycieli oraz poziom zaspokajania tych potrzeb i oczekiwań.
 - I. 3. 1. Szkoła bada zainteresowania kandydatów i uczniów swoją ofertą edukacyjną.
 - II. 1. 1. Przestrzegane są przepisy dotyczące wymagań klasyfikacyjnych oraz zatrudniania nauczycieli.
 - II. 2. 1. Przestrzegane są przepisy dotyczące awansu zawodowego nauczycieli.
 - II. 3. 5. Wyposażenie szkoły jest dostępne dla pracowników oraz właściwie utrzymane i zabezpieczone.
 - II. 5. 8. Dyrektor szkoły systematycznie analizuje skuteczność zarządzania i sprawność organizacyjną szkoły.
 - III. 2. 5. Organizacja kształcenia w szkole poddawana jest systematycznej analizie i ocenie.
 - III. 3. 5. Styl pracy nauczycieli i wewnętrzny system oceniania podlegają ewaluacji.
 - III. 4. 1. Szkoła systematycznie diagnozuje i ocenia poziom wiedzy i umiejętności uczniów.
 - IV. 2. 1. Szkoła rozpoznaje problemy wychowawcze uczniów oraz uwzględnia ich potrzeby w tym zakresie.
 - IV. 3. 3. Działania opiekuńcze szkoły oraz ich skuteczność są systematycznie analizowane.
 - IV. 4. 4. Na bieżąco i zgodnie z potrzebami są analizowane i oceniane efekty pracy wychowawczej, profilaktycznej i opiekuńczej szkoły.
3. Proces monitorowania wyżej wymienionych wskaźników realizowany jest zgodnie z poniższą tabelą:

Wskaźnik i	Osoba odpowiedzialna za gromadzenie danych	Cel monitorowania	Narzędzia monitoringu	Źródła informacji	Termin zbierania informacji	Prezentacja wyników monitoringu (kiedy? komu? gdzie?)	Miejsce przechowywania danych
1.							
2.							

4. Monitorowanie okresowe stosowane jest zgodnie z potrzebami wynikającymi z oceny pracy szkoły lub z nowych zadań.
Jest zaplanowane w planie nadzoru dyrektora szkoły.

IX. Prowadzenie hospitacji.

1. Celem nadrzędnym hospitacji jest rozwój zawodowy nauczyciela.
2. Cele szczegółowe odpowiadają celom założonym w programie rozwoju szkoły oraz wnioskowi wynikającemu z pełnionego nadzoru pedagogicznego.
3. Hospitacja jest metodą służącą:
 - monitorowaniu osiągania standardów oceny pracy szkoły w wybranym zakresie, w szczególności dotyczącemu:
 - osiągnięć edukacyjnych uczniów,
 - organizacji i przeprowadzania procesu nauczania, wychowania i opieki,
 - potrzeb i możliwości nauczycieli
 - oraz podejmowaniu działań wspomagających nauczyciela.
4. Hospitacji podlegają wszystkie działania szkolne nauczycieli, tj.: lekcje, zajęcia pozalekcyjne, wywiadówki, uroczystości szkolne i inne organizowane imprezy.
5. Hospitacja może mieć charakter:
 - zapowiedziany (zgodnie z planem),
 - niezapowiedziany (za wyjątkiem nauczycieli dyplomowanych),
 - prezentacji osiągnięć ucznia (na zaproszenie nauczyciela).
6. W pierwszej kolejności hospitacji podlegają:
 - nauczyciele stażyści,
 - nauczyciele w drodze awansu,
 - nauczyciele przy ocenie pracy.
7. Hospitacja prowadzona jest zgodnie z arkuszem hospitacji (zał. nr 2a), w następujących etapach:
 - rozmowa przedhospitacyjna (na tydzień przed planowaną hospitacją),
 - hospitacja właściwa,
 - rozmowa pohospitacyjna (nie później niż 5 dni po hospitacji).
8. Do zadań nauczyciela hospitowanego należy:
 - 1) Przygotowanie informacji o:
 - stanie realizacji programu nauczania hospitowanego przedmiotu,
 - osiągnięciach uczniów na podstawie wcześniejszych obserwacji,
 - sposobach wykorzystania wyników pracy własnej oraz wspomagającej,
 - 2) Opracowanie konspektu oraz jego omówienie podczas rozmowy przedhospitacyjnej, a szczególnie:
 - tematu prowadzonych zajęć,
 - celów operacyjnych oraz ich usytuowania w odniesieniu do PSO i standardów osiągnięć z podstawy programowej,
 - warunków wykorzystania wiedzy i umiejętności posiadanych przez uczniów,
 - sytuacji zadaniowych, w których cele operacyjne będą realizowane,
 - metod i środków dydaktycznych,
 - 3) Przeprowadzenie zajęć,
 - 4) Omówienie przeprowadzonej lekcji ze wskazaniem w szczególności sytuacji świadczących o realizacji zamierzonych celów, ewentualnie o przyczynach niepowodzeń,
 - 5) Wysłuchanie uwag i spostrzeżeń hospitującego, (W przypadku wystąpienia rozbieżnych opinii podjęcie konstruktywnych rozwiązań.),
 - 6) Przekazanie informacji o rozwoju zawodowym, nowych rozwiązaniach wprowadzanych w praktyce szkolnej oraz projekcie działań na najbliższą przyszłość,

- 7) Podpisanie arkusza hospitacyjnego.
9. Do zadań osoby hospitującej zajęcia należy:
 - 1) Uzgodnienie z nauczycielem terminu hospitacji,
 - 2) Przeprowadzenie rozmowy przedhospitacyjnej (w razie potrzeby udzielenie nauczycielowi pomocy w przygotowaniu zajęć),
 - 3) Przygotowanie się do hospitacji: analiza dokumentacji pracy nauczyciela, przygotowanie arkusza obserwacji,
 - 4) Hospitacja zajęć: zgromadzenie spostrzeżeń, dowodów osiągnięcia przez nauczyciela zamierzonych celów lekcji, sporządzenie syntetycznej notatki,
 - 5) Przeprowadzenie rozmowy pohospitacyjnej (w określonym terminie):
 - poznanie opinii nauczyciela nt. przeprowadzonych zajęć,
 - przedstawienie własnego stanowiska,
 - dyskusja nt. planowania, realizacji, sprawdzania i monitorowania osiągnięć uczniów w świetle przedłożonej przez nauczyciela dokumentacji,
 - poznanie zaplanowanych i zrealizowanych zadań związanych z doskonaleniem zawodowym nauczyciela,
 - ustalenie słabych i mocnych stron w pracy nauczyciela,
 - wspólne uzgodnienie kierunków dalszego działania (doskonalenia jakości pracy nauczyciela).

X. Dokonywanie ewaluacji pracy szkoły.

1. Celem ewaluacji jest ocena wartości podejmowanych w szkole działań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.
2. Ewaluacją objęte są różne aspekty pracy szkoły, a działania w tym zakresie odbywają się zgodnie z poniższą procedurą:
 - określenie sposobu przeprowadzania ewaluacji,
 - ustalenie przedmiotu ewaluacji (obszaru pracy szkoły oraz informacji, które musimy uzyskać),
 - ustalenie osób odpowiedzialnych (osoba przeprowadzająca ewaluację, koordynująca proces i sporządzająca raport),
 - wskazanie metod do uzyskania niezbędnych informacji (możliwych do zastosowania ze względu na środki i akceptację osób, których ewaluacja dotyczy),
 - ustalenie czasu na przeprowadzenie ewaluacji,
 - określenie sposobu wykorzystania wyników ewaluacji (kto przedstawia?, kiedy?, komu?, w jakiej formie?).
3. Nauczyciele mają obowiązek dokonywania ewaluacji kształcenia w każdym przypadku, w którym wyniki są niezadowolające.
4. Wyniki ewaluacji omawiane są na analitycznym posiedzeniu rady pedagogicznej, pod koniec roku szkolnego (w czerwcu), wg następującego scenariusza:
 - ewaluacja i podsumowanie prowadzonego nadzoru pedagogicznego,
 - analiza wyników mierzenia jakości pracy szkoły – określenie mocnych i słabych stron pracy szkoły, wniosków i zadań do dalszej pracy,
 - ewaluacja rocznego programu rozwoju szkoły,
 - ocena stopnia realizacji 5-letniego programu rozwoju szkoły,
 - wskazanie ogólnych mocnych i słabych stron pracy szkoły za miniony rok szkolny oraz wskazanie wniosków do dalszej pracy.

XI. Organizacja i przeprowadzanie mierzenia jakości pracy szkoły.

1. Mierzenie jakości przeprowadza dyrektor szkoły lub zespoły zadaniowe wyznaczone przez dyrektora.

2. Proces mierzenia przebiega w następujących etapach:

- planowanie wstępne (ustalenie przedmiotu mierzenia, zadań, terminów, odbiorców, delegowanie uprawnień),
- opracowanie programu mierzenia, który zawiera:
 - wybrane do mierzenia wskaźniki,
 - kryteria oceny spełniania wskaźników,
 - pytania badawcze,
 - źródła informacji,
 - dowody osiągnięcia wskaźników,
 - kryteria sukcesu.
- przedstawienie programu mierzenia radzie pedagogicznej do zaopiniowania,
- ustalenie metod i technik badania,
- opracowanie narzędzi oraz harmonogramu mierzenia,
- dobór próby badawczej (po zatwierdzeniu narzędzi przez dyrektora),
Badania są prowadzone na 20% - 30% uczniów i rodziców oraz na 90% nauczycieli.
- przeprowadzenie mierzenia – gromadzenie danych w ramach pracy indywidualnej i zbiorowej poprzez badania problemowe i doraźne,
- porządkowanie, analiza i interpretacja danych (w ramach zespołów nauczycieli lub przez osoby odpowiedzialne za zadanie),
- opracowanie wyników mierzenia – syntetyczny opis jakości spełniania zadań (zespoły nauczycieli),
- prezentowanie wyników na radzie pedagogicznej w celu dokonania oceny oraz ustalenia wniosków (powołany zespół).

Końcowym etapem mierzenia jest sporządzenie raportu wg następującego planu oraz z uwzględnieniem obowiązującego wzorca:

- 1) Nazwa szkoły i rok szkolny.
- 2) Ogólne informacje o szkole:
 - liczba oddziałów, uczniów i pracowników szkoły,
 - organ prowadzący, lokalizacja szkoły w środowisku,
 - misja i wizja szkoły,
 - cel i sposoby prowadzenia badań.
- 3) Wyniki prowadzonych badań:
 - standardy pracy szkoły przyjęte jako priorytety w danym roku szkolnym,
 - wskaźniki ujęte operacyjnie (założone efekty),
 - osiągnięte efekty badań (z uwzględnieniem, co podlega badaniu, jak i kiedy prowadzono badanie oraz kto je przeprowadził).
- 4) Ocena pracy szkoły - porównanie wyników badań z przyjętymi standardami i ich ocena:
 - mocne strony szkoły,
 - dziedziny wymagające poprawy.
- 5) Wykaz załączników.

Raport z wewnętrznego mierzenia jakości pracy szkoły dyrektor przedstawia radzie pedagogicznej, radzie rodziców, kuratorowi oświaty oraz organowi prowadzącemu szkołę do 31 sierpnia każdego roku.

3. W procesie mierzenia stosuje się następujące narzędzia diagnostyczne: kwestionariusze ankiet i wywiadów, listy pytań, arkusze obserwacji, hospitacji, monitorowania i ewaluacji, arkusze informacyjne oraz testy standaryzowane.

4. Rezultatem końcowym procesu mierzenia jest ocena spełniania standardów w zakresie objętym mierzaniem w danym roku szkolnym i wnioski dotyczące doskonalenia pracy szkoły.
5. Tryb wprowadzania zmian:
 - opracowanie projektu zmian z uwzględnieniem przyjętych wniosków (osoby lub zespoły odpowiedzialne za badany obszar),
 - przedstawienie projektu zmian na plenarnym posiedzeniu rady pedagogicznej – opinia członków rady,
 - przedstawienie projektu zmian samorządowi uczniowskiemu i radzie rodziców,
 - wprowadzenie zmian po pozytywnym zaopiniowaniu przez wszystkie podmioty szkoły.

XII. Planowanie mierzenia jakości w ramach nadzoru pedagogicznego dyrektora.

1. Dyrektor szkoły, sprawując nadzór pedagogiczny, wykonuje w szczególności zadania określone w § 5 ust. 1 rozporządzenia MENiS.
2. Dyrektor, w każdym roku szkolnym, opracowuje plan nadzoru pedagogicznego uwzględniając w nim:
 - standardy oceny jakości pracy szkoły (MENiS i KO),
 - priorytety MENiS i KO,
 - pięcioletni program rozwoju szkoły,
 - wnioski z wewnątrzszkolnego mierzenia jakości pracy szkoły oraz z analitycznych posiedzeń rady pedagogicznej.
3. Propozycje do planu nadzoru mogą zgłaszać nauczyciele, uczniowie i rodzice.
4. Plan nadzoru pedagogicznego zawiera:
 - a) Mierzenie jakości pracy szkoły w formach opisanych szczegółowo, w działach od V do X,
 - b) Inspirowanie i wspomaganie nauczycieli, a w tym:
 - wspomaganie nauczycieli w osiąganiu wysokiej jakości pracy,
 - inspirowanie nauczycieli do podejmowania działalności innowacyjnej,
 - wspomaganie rozwoju zawodowego nauczycieli,
 - gromadzenie informacji o pracy nauczycieli, dokonywanie oceny pracy oraz oceny dorobku zawodowego nauczycieli.
 - c) Inne działania wynikające z pełnienia funkcji dyrektora szkoły,
 - d) Roczny plan doskonalenia zawodowego nauczycieli,
 - e) Problematyka i harmonogram hospitacji .
5. W planie nadzoru pedagogicznego określa się: rodzaje działań, planowane zadania, sposoby realizacji zadań, osoby odpowiedzialne, terminy realizacji zadań oraz, w miarę potrzeb, stosowane procedury i narzędzia.
6. Plan nadzoru dyrektora opiniuje rada pedagogiczna do 30 września każdego roku. Kopia planu jest wywieszona na tablicy informacyjnej w pokoju nauczycielskim.
7. Nadzór nad realizacją planu mierzenia jakości pracy szkoły sprawuje dyrektor przy współpracy z liderami zespołów nauczycieli.
8. Nadzór nad realizacją planu doskonalenia zawodowego oraz planu WDN sprawuje dyrektor szkoły. W tym celu lider WDN koordynuje bieżącą realizację planu WDN, przygotowuje na koniec roku szkolnego wnioski zmian w planie doskonalenia nauczycieli oraz opracowuje roczny plan WDN.
9. W celu dokonywania oceny pracy nauczycieli oraz oceny dorobku zawodowego, dyrektor gromadzi informacje zgodnie z funkcjonującymi w szkole procedurami oraz przepisami prawa oświatowego.
10. Nadzorowi pedagogicznemu podlegają wszyscy pracownicy szkoły, a dokumentacja

z pełnionego nadzoru:

- dotycząca informacji o pracy nauczyciela i dokonywanych ocenach znajduje się w teczках pt. „Hospitacje” i „Dokumentacja pracy i osiągnięć nauczycieli” oraz w aktach osobowych każdego nauczyciela,
- dotycząca awansu zawodowego znajduje się w aktach pt. „Awans zawodowy nauczyciela”,
- dotycząca mierzenia jakości pracy szkoły znajduje się w Księdze Jakości Szkoły opracowanej przez liderów zespołów nauczycieli,
- dotycząca planowania nadzoru znajduje się w teźce pt. „Nadzór pedagogiczny”,
- obejmująca sprawozdania i wnioski dotyczące nadzoru znajduje się w księdze protokołów rady pedagogicznej i w teźce pt. „Nadzór pedagogiczny”.

11. Wnioski ze sprawowanego nadzoru są obowiązujące dla wszystkich i przedstawiane co najmniej dwa razy w roku szkolnym na posiedzeniach plenarnych rady pedagogicznej. Są podstawą do systematycznego uaktualniania programu rozwoju szkoły oraz opracowywania rocznych planów nadzoru pedagogicznego.

XIII. WSZJ wprowadzono zarządzeniem dyrektora z dnia 29.11.2004 po pozytywnym zaopiniowaniu przez członków rady pedagogicznej.

.....
(dyrektor szkoły)

Murów, dnia 29. XI. 2004